

efterskoleforeningen

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Departementet
Frederiksholms kanal 21
1220 København K
AUDGRUND@uvm.dk

d. 4.10.2016

Høringssvar – lovforslag om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler

Efterskoleforeningen takker for muligheden for at kommentere udkast til lovforslag om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler.

Efterskoleforeningen konstaterer, at lovforslaget alene vedrører en øvre grænse for tilskudsberettigede kursusuger på efterskoler.

Nærværende høringssvar indeholder foreningens kommentarer og overvejelser, og det falder i to dele: Først beskæftiger vi os med forslagets overordnede princip og derefter følger nogle foreløbige tekniske kommentarer og overvejelser vedrørende forslagets implementering.

Overordnet om forslaget

Det konstateres i bemærkningerne til lovforslaget, at efterskolerne de senere år har udbudt længere skoleår end tidligere. Denne udvikling er korrekt beskrevet. Det almindelige efterskoleår er i dag på 42 uger, og en del skoler har længere skoleår. Tendensen til at øge ugeantallet er dog ikke ny, og f.eks. fik indførelsen af de obligatoriske prøver i 9. klasse for ca. 10 år siden en betydning. Det blev sværere at nå hele efterskoleprojektet samtidig med de øgede faglige krav, hvis året ikke blev forlænget.

Vi må slå fast, at udviklingen mod flere uger ikke er udtryk for tilskudstænkning. Efterskolerne leverer undervisning og samvær efter loven i hver eneste uge, også selv om det almindelige ophold er blevet lidt længere. Endvidere skal man forstå, at efterskoler ikke kun udbyder skoleår, men kurser af forskellig længde på linje med f.eks. folkehøjskoler. Det er korrekt, at den helt overvejende aktivitet på efterskolerne bedst kan sammenlignes med skoleår, men hele tilskudssystemet svarer mere til folkehøjskolernes og er bygget op omkring kursusugebegrebet.

efterskoleforeningen

Modsat eksempelvis frie grundskoler, hvor aktivitet/årselevtal opgøres efter én bestemt tælledato den 5. september, er efterskolernes tilskud bygget op på en måde, hvor man alene får tilskud for elevernes faktisk gennemførte kursusuger. Da der ikke har været loft over længden på det enkelte kursus, er lovforslaget derfor et indgreb over for efterskolernes frihed til at planlægge.

Efterskoleforeningen anerkender imidlertid regeringens behov for budgetsikkerhed omkring statens udgifter. Derfor er vi enige i, at det ud fra et samfundsmæssigt synspunkt er fornuftigt at sætte en grænse for varigheden af statsstøtten på efterskolerne. Dette vil standse udviklingen mod længere skoleår og give staten en bedre budgetsikkerhed.

Efterskoleforeningen foreslår dog, at grænsen sættes ved 42 uger, og ikke som i forslaget 41 uger. Med 42 kursusuger vil efterskolen fortsat have en undervisningsramme, der gør det muligt at udfolde det faglige og dannelsesmæssige indhold, der er efterskolens særkende, og som er efterspurgt af rigtigt mange unge og deres forældre. Efterskolerne er kostskoler, der skal tilbyde undervisning og samvær med afsæt i lovens hovedsigte om livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse. Det indebærer behov for en række aktiviteter, som ligger ud over den ordinære undervisning man som skole er forpligtet på for at stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. F.eks. et udvidet forældresamarbejde i form af forældredage, introforløb som opstart på skoleåret m.v.

Vi har endvidere brug for at indfase de 42 uger i en overgangsordning, hvor det er muligt fortsat at få statsstøtte til 43 uger i 2017/18 og så til 42 uger i 2018/19. Der er en del efterskoler, som i indeværende skoleår udbyder 43 og 44 uger, og de har behov for at kunne tilpasse og justere skolens økonomi over en længere periode end blot et enkelt år. Der er allerede indgået juridisk bindende aftaler for skoleåret 2017/18 mellem en række skoler og forældre. Skolernes budgetplanlægning er baseret på disse aftaler. En typisk efterskole på 120 elever vil med blot én uges afkorting af skoleåret opleve en indtægtsnedgang på ca. kr. 450.000 årligt.

I det tilsendte udkast bemærkes, at forslaget ikke er til hinder for, at en efterskole tilrettelægger kurser med en længere varighed end 41 uger, men at uger ud over de 41 uger ikke vil indgå i tilskudsberegningen. Efterskoleforeningen mener dog ikke, at muligheden for at have ikke-tilskudsgivende uger løser det u hensigtsmæssige i forslaget, da de ekstra uger kan betyde, at forældrebetalingen stiger. Da der vil være tale om uger uden statslig elevstøtte til skolepengene, vil det endvidere have social slagside, hvorfor Efterskoleforeningen ikke kan anbefale den model overfor skolerne.

Forslagets implementering

Korte kurser

Intentionen med forslaget er at begrænse ugetallet på lange kurser. Det må betyde, at man ikke kan omgå loven ved at inddele kurserne i kortere forløb. Tilsvarende kan en

efterskoleforeningen

elev, der har gennemført et langt kursus på 41 uger, ikke derudover udløse tilskud på et kort kursus på samme skole, f.eks. den efterfølgende sommer.

Vi konstaterer derimod med tilfredshed, at en elev, der har gennemført et langt kursus på én efterskole, godt kan udløse tilskud på et kort kursus på en anden efterskole, f.eks. den efterfølgende sommer i samme skoleår.

Det skal bemærkes, at aktiviteten for korte kurser generelt set er meget begrænset.

Inden for eller uden for loven

Det anføres i bemærkningerne til lovforslaget, at efterskolen fortsat gerne må lave kurser, der er længere end 41 uger, men at den del af kurset, der er ud over de 41 uger ikke udløser hverken driftstilskud eller statslig elevstøtte.

Efterskoleforeningen forstår betydningen af lovforslaget sådan, at disse ekstra uger – ud over de 41 – vil være at betragte som ”aktivitet uden for loven”.

Da dette næppe er intentionen med lovændringen, vil Efterskoleforeningen meget gerne have præciseret, at ekstra uger ud over 41 bliver betragtet som en egenfinansieret forlængelse af det lange kursus, som er afholdt inden for loven, og at denne forlængelse derfor også er en aktivitet inden for loven.

Det er vigtigt, at der ikke hersker tvivl på dette område, da det kan påvirke mange forhold:

- Kravene til indhold i de ekstra uger
- Den regnskabsmæssige behandling af disse uger
- Bestemmelse af, om aktiviteten er omfattet af overenskomst
- Evt. nedsættelse af grundtilskud pga. grænsen på to mio. kr.
- At en skole kun i begrænset omfang må have accessorisk virksomhed
- At skolens midler alene kommer skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode

Venlig hilsen

Trøels Børring
Formand
Telefon 71 79 24 10
tb@efterskoleforeningen.dk

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Departementet
Frederiksholms kanal 21
1220 København K
AUDGRUND@uvm.dk

Høringssvar fra Frie Skolers Lærerforening (FSL)

- lovforslag om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler

Frie Skolers Lærerforening (FSL) takker for muligheden for at kommentere udkast til lovforslag om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler.

Efterskolerne rammes af urimelig dobbeltbesparelse

FSL konstaterer, at lovforslaget alene vedrører en øvre grænse for tilskudsberettigede kursusuger på efterskoler. Men vi konstaterer også, at efterskolerne i forvejen rammes af omprioriteringsbidraget, hvis forslaget til finansloven 2017 vedtages i den foreliggende form. Den samlede effekt af lovforslag og finanslovsforslag er et alvorligt anslag mod skoleformen, som vil koste skoler livet og vil reducere antallet af lærerstillinger på efterskolerne. Nærværende høringssvar forholder sig dermed til begge aspekter.

Den dobbelte besparelse vil lukke skoler, medføre massive afskedigelser af lærere, forringe kvaliteten af efterskoleopholdet, og i de tilfælde, hvor skoler må lukke, sætte udkantssområderne yderligere under pres som følge af faldende indtægter i disse områder.

Omprioriteringsbidraget koster efterskolerne cirka 40 mio. kr. i 2017. En fremskrivning af nøgletallene fra skolernes regnskaber viser, at allerede i 2017 risikerer 12 efterskoler røde tal på bundlinjen på grund af omprioriteringsbidraget. Tallet vil stige frem til 2020, og så store besparelser vil tvinge flere efterskoler til at dreje nøglen om.

Antallet af efterskoler er allerede reduceret. I 2010 var der 262 efterskoler i Danmark, og i 2016 er der 245.

De røde tal er skævt fordelt. Det er især de små og almene efterskoler, som har økonomiske problemer. Omprioriteringsbidraget skubber dermed til en strukturel udvikling i retning af større og mere specialiserede efterskoler – en udvikling, som FSL finder pædagogisk og skolepolitisk betænkelig. FSL mener, at det er vigtigt, at der fortsat findes små og almene efterskoler – også fordi mange af dem ligger i udkantssområder og spiller en afgørende og aktiv rolle i lokalsamfundenes liv.

Den foreslåede tilskudsbegrænsning betyder et ringere efterskoletilbud og har store konsekvenser for forældrebetalingen

Oven i den i forvejen voldsomme besparelse, lægger nærværende lovforslag et loft over antallet af undervisningsuger på efterskolerne således at der maksimalt kan gives tilskud til 41 skoleuger.

Næsten 90 procent af alle efterskoler har mere end 41 ugers undervisning. 67 procent af efterskolerne har for indeværende 42 ugers undervisning, 21 procent har 43 uger og 2,5 procent har 44 uger.

Hvis antallet af tilskudsuger reduceres til 41, vil det koste efterskolerne omkring 60 mio. kr. Forældrebetalingen for de overskydende uger er medregnet i det beløb.

Det samlede sparekrav til skolerne er altså på omkring 100 mio. kr. i 2017.

Omprioreringsbidraget reduceres direkte i tilskuddet. Med loftet på de 41 undervisningsuger er det lidt anderledes. Skolerne kan tilpasse undervisningsudbuddet og dermed skære i de aktivitetsafhængige udgifter som for eksempel løn. FSL frygter derfor, at 41 ugers-loftet betyder:

- at efterskolerne afskediger lærere og andre ansatte. En beregning fra Efterskoleforeningen peger på, at efterskolerne for at kompensere for det lavere tilskud skal afskedige omkring 600 medarbejdere over de næste 5 år, hvis besparelserne gennemføres som skitseret.
- at efterskolerne presser lønningerne. Efterskolelærernes månedsløn ligger allerede i dag omkring 1500 kr. under tilsvarende lærergrupper og er de laveste i hele grundskolesektoren;
- et ringere, mindre varieret og mere komprimeret efterskoletilbud;
- at efterskolerne får færre uger til at skabe deres omsætning på, og det vil give de mindst polstrede skoler økonomiske problemer;
- at efterskolerne øger forældrebetalingen i en grad, hvor det skaber social slagside. Den i forvejen høje forældrebetaling skal øges med 10 procent for at modvirke besparelserne. Det vil føre til større ulighed i optaget på efterskolerne. Efterskolerne skal være for alle, og det modvirker besparelserne.

Forslaget rammer efterskolerne urimeligt hårdt i indeværende skoleår, da skolerne allerede har planlagt og påbegyndt efterskoleophold af længere varighed, end forslaget giver mulighed for

FSL finder det højst u hensigtsmæssigt, at man vil indføre besparelser på dette sene tidspunkt i forhold til skolernes planlægning. Indeværende efterskoleår er for længst påbegyndt, og forslaget vil betyde, at nogle efterskoler vil få meget svært ved at indfri de løfter, som de har givet til dette års elever og deres forældre, ligesom årsplanlægningen for skoler og lærere må ændres, hvis begrænsninger på uger med tilskud gennemføres uden et længere varsel.

Frie Skolers Lærerforening (FSL) opfordrer af disse grunde til, at Folketinget undgår dobbeltbesparelsen på efterskolerne. I prioriteret rækkefølge ser vores ønsker således ud:

1. Frihold skolerne fra omprioriteringsbidraget.
2. Fjern ugeloftet.
3. Sæt loftet til 42 uger og indfør en fornuftig indfasningsperiode, så skolerne kan tilpasse aktiviteterne til det nye loft.

Efterskolerne er en væsentlig og attraktiv del af det samlede danske grundskoletilbud. Det er tydeligt, at mange elever får meget ud af et år på en efterskole. Nogle modnes og bliver studieparate. Nogle indhenter det, de ikke fik med fra grundskolen. Nogle får hjælp på special- og ordblindeefterskoler, mens andre dannes og udvikler personlige og kreative kompetencer, som følger dem hele livet.

Frie Skolers Lærerforening står gerne til rådighed for spørgsmål i forbindelse med ovenstående bemærkninger til lovforslaget.

Monica Lenda Jørgensen
Næstformand Frie Skolers Lærerforening

M: 2758 1384

E: mlj@fsl.dk

København d. 3. oktober 2016

Til
Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Departementet
Frederiksholms Kanal 21,
1220 København K

Fremsendt som e-post til AUDGRUND@uvm.dk med følgende angivelse i emnefeltet: "Sags nr. 16/10702"

Høringssvar vedrørende:
Høring over forslag til lov om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler.

I høringsbrev af 23. september 2016 anmoder Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling ved Departementet om eventuelle bemærkninger vedrørende ovenstående.
Danmarks Privatskoleforening takker for muligheden for at give vores synspunkter til kende.

Foreningen har ingen bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler.

p.v.a.
Danmarks Privatskoleforening,
Karsten Suhr, formand

Danmarks Privatskoleforening
Ny Kongensgade 15,3
1472 København K
www.privatskoleforeningen.dk

Helle Mortensen

Fra: DEP - AUD GRUND
Sendt: 3. oktober 2016 13:18
Til: Helle Mortensen
Emne: VS: Vedr. sagen <28012> : Høringssvar - lovforslag om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler

AppServerName: esdh-uvm-stil
DocumentID: 16/10702-10
DocumentIsArchived: -1

Fra: rr@rigsrevisionen.dk [<mailto:rr@rigsrevisionen.dk>]
Sendt: 3. oktober 2016 11:19
Til: DEP - AUD GRUND
Cc: Marianne Thomsen; Tala Overlade; UVM - UVMPOST
Emne: Vedr. sagen <28012> : Høringssvar - lovforslag om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler

Rigsrevisionen har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Rigsrevisionen har gennemgået lovforslaget med særlig fokus på bestemmelser vedrørende revisions- og/eller regnskabsforhold.

Med venlig hilsen

Lisbeth Gravlund Højrup
Fuldmægtig

RIGSREVISIONEN

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 83 91

lgh@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Fra: Helle Mortensen [<mailto:helle.mortensen@uvm.dk>]
Sendt: 23. september 2016 15:21
Til: eva@eva.dk; info@privatskoleforening.dk; df@friskoler.dk; dh@handicap.dk; Dse@Skoleelever.Dk; dch@dch.dk; dssv@dssv.dk; Info@Efterskoleforeningen.Dk; hej@friefagskoler.dk; gh@sct-joseph.dk; fkf@kristne-friskoler.dk; ligevaerd@ligevaerd.dk; Fsl@Fsl.Dk; fkf@kristne-friskoler.dk; ligevaerd@ligevaerd.dk; Fsl@Fsl.Dk; kl@kl.dk; info@kostskoler.dk; peter@lilleskolerne.dk; lc@skaf-net.dk; private@gymnasier.dk; Rigsrevisionen <info@rigsrevisionen.dk>; pkmo@ucsyd.dk; uudk@uudanmark.dk; Finansministeriets postkasse <fm@fm.dk>; jm@jm.dk
Emne: Høring over forslag til lov om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler (Øvre grænse for kursusuger i årselevberegning m.v.)

Helle Mortensen

Fra: Per Krabbe Mølgaard (PKMO) <pkmo@ucsyd.dk>
Sendt: 28. september 2016 09:48
Til: DEP - AUD GRUND
Cc: Helle Mortensen
Emne: Hørings svar – lovforslag om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler

AppServerName: esdh-uvn-stil
DocumentID: 16/10702-5
DocumentIsArchived: -1

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Att. Helle Mortensen

Studievalg Danmark takker for høringsmuligheden over udkast til forslag til om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler.

Vi har ikke noget at bemærke.

På vegne af Studievalg Danmark

 Med venlig hilsen
Per Krabbe Mølgaard
Centerleder
72 66 55 88
pkrabbe@studievalg.dk
sydjylland@studievalg.dk
www.studievalg.dk/sydjylland

Studievalg Syddjylland
Dyrehavevej 116, 6000 Kolding
Vejledning om valg af videregående uddannelse og karriere
Book en samtale: www.bookstudievalgsyd.dk

Ministeriet for Børn, Undervisning og
Ligestilling
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
audgrund@uvm.dk

Hørings svar - om forslag til lov om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler (Øvre grænse for kursusuger i årselevberegning)

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling har den 27. september 2016 lagt høring om forslag til lov om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler (Øvre grænse for kursusuger i årselevberegning) på høringsportalen. Dansk Arbejdsgiverforening (DA) er ikke på høringslisten, men ønsker hermed at udtrykke sit syn på lovforslaget.

3. oktober 2016
RAE
Dok ID: 89389

Lovforslaget er en opfølgning på regeringens forslag til finanslov for 2017. Med lovforslaget vil regeringen indføre en øvre grænse på 41 uger for statstilskud for elever på efterskoler og statslig elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen.

DA støtter det foreslåede initiativ.

DA har længe påpeget, at der er behov for en hårdere prioritering af de statslige midler, der anvendes på efterskolerne. De offentlige midler, der i gennemsnit bruges på en elev på efterskole, er i dag markant højere end de midler, der i gennemsnit bruges pr. elev i folkeskolen på tilsvarende klassetrin.

DA skal i øvrigt henvise til hørings svar fra medlemsorganisationer.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Sign. Rasmus Enemark

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling.

Att.: AUDGRUND@uvm.dk

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Høringssvar over forslag til lov om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler

Dansk Industri er blevet opmærksom på den igangværende høring om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler.

DI har med beklagelse konstateret ikke at være høringsspart på denne høring. Efterskolerne udfylder efterhånden en stor rolle i overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelser og har derfor også stor betydning for unges bevægelse igennem uddannelsessystemet. DI vil derfor gerne bede om i fremtiden at komme på høringslisten angående ændringer af lovgivningen for efterskoler.

I forhold til den aktuelle høring har DI med glæde konstateret, at regeringen i forbindelse med fremlæggelse af forslag til finanslov for 2017 også har valgt at se på efterskoleområdet. Det foreslås at begrænse finansieringen af efterskoleophold til 41 uger.

§2 af lov om efterskoler og frie fagskoler beskriver, at efterskolerne skal tilbyde eleveme en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Efterskolerne har dog hidtil kunnet forlænge skoleåret og dermed skrue op for statens pris pr. elev.

Det fremgår af lovforslaget, at en årselev fremover beregnes med udgangspunkt i, at skolerne kan beregne en uges efterskoleophold som 0,025 årselev. Beregningen tager udgangspunkt i, at et skoleår er på 40 uger, som beskrevet i bemærkningerne til folkeskoleloven.

Ændringen af loven, der betyder, at efterskolerne for et års efterskoleophold maksimalt kan få tilskud fra staten til 41 uger, er efter DI's opfattelse rimelig og skaber en større sidestilling af efterskolerne med folkeskolerne i forhold til længden af et skoleår.

DI støtter derfor ændringen og vil gerne rose regeringen for med ændringen at skabe mere rimelige vilkår på efterskolerne i forhold til resten af uddannelsessektoren.

Med venlig hilsen

Charlotte Rønhof
Underdirektør

Rasmus Dahl
Konsulent